

מאורות אל העבר

ח ניסן דתתק"ו | 17/03/1190

מפת עולם

מצדה של יורק

הכתובת הייתה על הקיר. התעוררות הקנאות הנוצרית שפשטה ברחבי אנגליה עם יציאתו של המלך ריצ'רד הראשון (לב הארי) למסע הצלב בירושלים, יחד עם רצונם של בעלי חוב רבים שלוו כסף מהיהודים להשתמט ממילוי חובותיהם, בישרו אסון מתקרב. בערב שבת הגדול, ח' בניסן ד' תתק"ו (17.3.1190), החל אספסוף לפרוע ביהודי העיר יורק. היהודים נמלטו למצודת קליפורד שבפאתי העיר, וביקשו את חסותו של מפקד המצודה, בהתאם להסכמים עתיקי היומין בינם לבין משפחת המלוכה. המושל המקומי נעתר תחילה לבקשתם, אולם לאחר זמן קצר הצטרף לפורעים ודרש מהיהודים להתנצר או למות. מנהיג הקהילה, רבי יום טוב בר יצחק מבעלי התוספות (ומי שחיבר את הפיוט "אמנם כן יצר סוכן בנו", הנאמר בקהילות אשכנז ביום כיפור) חיזק את בני קהילתו. כמאה וחמישים יהודים העדיפו לשלוח יד בנפשם ולא ליפול בידי הנוצרים. אירועי "מצדה של יורק" גרמו לכך שדורות רבים נמנעו יהודים מלהתגורר ביורק. לעומת זאת, בעיר ניו יורק שנוסדה לכבודה של העיר בבריטניה, נמצאת הקהילה היהודית הגדולה בעולם.

לאירועים נוספים בקרו אותנו:
history.orot.ac.il